

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

GHIDUL SOLICITANTULUI

SUB-MĂSURĂ 03/6A

Sprijin pentru dezvoltarea IMM-urilor

Sesiunea 01 - 2021

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ 2014 – 2020

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin
**FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE
RURALĂ**

EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

GHIDUL SOLICITANTULUI
pentru accesarea MĂSURII 03/6A –
„Sprijin pentru dezvoltarea IMM – urilor”
Versiunea 03 – 2021

Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PNDR 2014-2020. Acest document nu este opozabil actelor normative naționale și comunitare.

Ghidul Solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de Finanțare, al Studiului de Fezabilitate, ale Contractului de Finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.

Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza actualizărilor legislative naționale și comunitare sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet www.valeasiretuluidesus.ro.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

**PREVEDERILE PREZENTULUI GHID SE COMPLETEAZĂ CU
REGLEMENTĂRILE CUPRINSE ÎN MANUALUL DE PROCEDURĂ PENTRU
MĂSURA 03/6A POSTATE PE SITE-UL
WWW.VALEASIRETULUIDESUS.RO,**

IMPORTANT!

Pentru a obține informațiile cu caracter general, consultați pliantele și îndrumările editate de MADR și AFIR și GAL, disponibile la sediul GAL Valea Siretului de Sus din comuna Vorona, județul Botoșani, precum și pe paginile de internet www.valeasiretuluidesus.ro, www.afir.info și www.madr.ro.

De asemenea, pentru a obține informații despre FEADR ne puteți contacta direct la sediul nostru, prin telefon, prin e-mail sau prin pagina de internet – vezi datele de contact de la finalul Ghidului Solicitantului.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

CUPRINS

Capitolul 1 PREVEDERI GENERALE	5
1.1 CONTRIBUȚIA MĂSURII 03/6A–„SPRIJIN PENTRU DEZVOLTAREA IMM – urilor”	5
Capitolul 2 PREZENTAREA MĂSURII 03/6A	7
2.1 CINE POATE BENEFICIA DE FONDURI NERAMBURSABILE	7
2.2 CONDIȚII MINIME OBLIGATORII DE ELIGIBILITATE PENTRU ACORDAREA SRIJINULUI	10
2.3 TIPURI DE COSTURI ELIGIBILE	11
2.4 TIPURI DE COSTURI NEELIGIBILE	15
2.5 PRINCIPII ȘI CRITERII DE SELECȚIE A PROIECTULUI	16
2.6 VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL	21
Capitolul 3 ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE	
ACORDATE PENTRU MĂSURA 03/6A	22
3.1 COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE	23
3.1.1 COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE	24
3.1.2 VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE DE CĂTRE GAL	25
3.2 VERIFICAREA ELIGIBILITĂȚII CERERII DE FINANȚARE	25
3.3 VERIFICAREA PE TEREN A CERERILOR DE FINANȚARE	26
3.4 VERIFICAREA CRITERIILOR DE SELECȚIE	27
3.5 SELECȚIA PROIECTELOR	27
3.6 CONTRACTAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL	29
3.7 PLATA	31
Capitolul 4 INFORMAȚII UTILE PENTRU	
ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE	33
4.1 DOCUMENTELE NECESARE LA DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE (NUMEROTATE CONFORM POZIȚIEI DIN CEREREA DE FINANȚARE)	33
4.2 DOCUMENTELE NECESARE LA CONTRACTARE	39
4.3 LISTA ANEXELOR LA GHIDUL SOLICITANTULUI DISPONIBILE PE SITE-UL GAL	40
4.4 DICȚIONAR DE TERMENI	40
4.5 ABREVIERI	46
4.6 LEGISLAȚIE EUROPEANĂ ȘI NAȚIONALĂ APLICABILĂ	46
4.7 GAL IN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ	50

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Capitolul 1

PREVEDERI GENERALE

1.1 CONTRIBUȚIA MĂSURII 03/6A – SPRIJIN PENTRU DEZVOLTAREA IMM - urilor

La nivel european, se urmărește promovarea antreprenoriatului de succes și îmbunătățirea mediului de afaceri pentru a le permite să își realizeze deplinul potențial în contextul economiei globale.

Comisia Europeană se concentrează pe sprijinirea atât a antreprenorilor existenți, cât și pe cei potențiali. Se acordă atenție specială formelor specifice de antreprenoriat, cum ar fi femeii antreprenor, meșteșugarii sau întreprinderile sociale.

La activitățile de animare, întreprinzătorii din teritoriul GAL, care desfășoară activități non-agricole au fost interesați de dezvoltarea propriilor afaceri.

Pentru a veni în sprijinul acestora, se vor încuraja inițiativele pentru dezvoltarea și viabilitatea întreprinderilor, crearea de noi locuri de muncă, creșterea productivității muncii, încurajarea inovării, în special pentru tinerii, cu vârsta de până în 40 de ani.

Măsura 03/6A „Sprijin pentru dezvoltarea IMM-urilor” se încadrează, conform Regulamentului nr.(UE)1305/2013, prevăzute la art. 5, în măsura P6 ” Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale” și contribuie la domeniile de intervenție:

- 6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă
- 6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale

Măsura 03/6A „Sprijin pentru dezvoltarea IMM -urilor” are ca scop încurajarea înființării de IMM-uri care își desfășoară activitatea, în principal, în domeniul meșteșugurilor și tradițiilor specifice teritoriului GAL (creare costume naționale, împletituri, creare de măști populare, costume pentru obiceiuri de iarnă, mobilier tradițional, prestări servicii artistice populare etc.)

Măsura vizează:

- ✚ diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de micro-întreprinderi și întreprinderi mici în sectorul neagricol, dezvoltarea serviciilor și crearea de locuri de muncă în teritoriul GAL;
- ✚ încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Domeniile de diversificare acoperite în cadrul sub-măsurii sunt:

- Activități de producție (ex: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, etc.);
- Activități meșteșugărești (ex: activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (ex: olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.);
- Activități turistice (ex: servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement și alimentație publică);
- Servicii (ex: medicale, sociale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative etc., inclusiv construcții, reconstrucții și/sau modernizarea spațiilor și zonelor aferente desfășurării activităților);
- Fabricarea de peleți și brichete din biomasă.

CONSULTANȚĂ

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Capitolul 2 PREZENTAREA MĂSURII 03/6A

2.1 CINE POATE BENEFICIA DE FONDURI NERAMBURSABILE

Solicitanții eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin această Măsură sunt:

- ☑ **Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente și nou înființate (start-ups) din teritoriul GAL care își propun activități non-agricole.**
- ☑ **Fermieri din teritoriul GAL;**

Beneficiari indirecti:

- Populația locală;
- Angajații IMM-urilor înființate.

O micro-întreprindere este considerată nou înființată (start-up) dacă este înființată în anul depunerii Cererii de Finanțare sau dacă nu a înregistrat activitate până în momentul depunerii acesteia, dar nu mai mult de 3 ani fiscali consecutivi.

Atenție! Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile.

Atenție! Micro-întreprinderile și întreprinderile mici, atât cele existente cât și cele nou înființate (start-up) trebuie să fie înregistrate la ONRC și să-și desfășoare activitatea în teritoriul GAL atât sediul social, cât și punctul/punctele de lucru trebuie să fie amplasate în teritoriul GAL).

Categoriile de solicitanți eligibili în cadrul Măsurii 03/6A „Sprijin pentru dezvoltarea IMM-urilor”, în funcție de forma de organizare sunt:

- ✓ **Persoana fizică autorizată (înființată în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;**
- ✓ **Întreprinderi individuale (înființate în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;**
- ✓ **Întreprindere familială (înființate în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;**
- ✓ **Societate în nume colectiv – SNC (înființată în baza Legii nr. 31/1990, cu modificările și completările ulterioare);**
- ✓ **Societate în comandită simplă – SCS (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);**

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

- ✓ **Societate pe acțiuni** – SA (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Societate în comandită pe acțiuni** – SCA (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Societate cu răspundere limitată**¹ – SRL (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Societate comercială cu capital privat** (înființată în baza Legii nr. 15/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Societate agricolă** (înființată în baza Legii nr. 36/1991) cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Societate cooperativă agricolă de gradul 1 și societăți cooperatice meșteșugărești și de consum** de gradul 1 (înființate în baza Legii nr. 1/ 2005), care au prevăzute în actul constitutiv ca obiectiv desfășurarea de activități neagricole;
- ✓ **Cooperativă agricolă** de grad 1 (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004) de exploatare și gestionare a terenurilor agricole și a efectivelor de animale.

Atenție! În cadrul M 03/6A, solicitantul trebuie să aibă capital 100% privat.

Solicitanții eligibili trebuie să se încadreze în categoria:

- ☑ **Micro-întreprindere** – maximum 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;
- ☑ **Întreprindere mică** – între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

IMPORTANT! Dovada încadrării în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică se face în baza **Declarației privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii** și a **Calculului pentru întreprinderile partenere sau legate**, completate în conformitate cu anexele la Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.

¹ În categoria SRL-uri este inclusă și microîntreprinderea înființată de întreprinzătorul debutant ("societate cu răspundere limitată - debutant" sau "S.R.L. - D."). Conform OUG 6/2011 prin Programul pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii tineri, gestionat de A.I.P.P.I.M.M, se acordă facilități pentru microîntreprinderile nou-înființate, conduse de întreprinzători tineri, care desfășoară pentru prima dată activitate economică, prin intermediul unei societăți cu răspundere limitată, în condițiile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Acordarea sprijinului nerambursabil prin M 03/6A pentru această categorie de solicitanți se va face cu respectarea criteriilor privind încadrarea în ajutorul de minimis prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 precum și în legislația națională în vigoare, respectiv încadrarea în plafonul maxim 200.000 Euro pe care o întreprindere unică îi poate primi pe o perioadă de 3 ani.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

În vederea identificării relației în care se află întreprinderea solicitantă cu alte întreprinderi, raportată la capitalul sau la drepturile de vot deținute ori la dreptul de a exercita o influență dominantă, se vor respecta prevederile art.4¹ din Legea nr. 346/2004.

Întreprinderile autonome sunt definite la art. 4² din Legea nr. 346/2004, întreprinderile partenere la art. 4³ iar întreprinderile legate la art. 4⁴ din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii. O întreprindere nu poate fi considerată micro-întreprindere sau întreprindere mică dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice conform art. 4⁵ al Legii nr. 346/2004.

Datele utilizate pentru calculul numărului mediu de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților” conform art 6(1) al Legii nr. 346/2004.

Dacă la data întocmirii situațiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în plafoanele stabilite la art. 3 și 4, aceasta nu își va pierde calitatea de întreprindere mică, mijlocie sau micro-întreprindere decât dacă depășirea acestor plafoane se produce în două exerciții financiare consecutive.”, conform art. 6 (2) al Legii nr. 346/2004.

Atenție! Pentru o întreprindere nou înființată, numărul de salariați este cel declarat în *Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii* și poate fi diferit de numărul de salariați prevăzut în proiect.²

Atenție! Se va verifica condiția de întreprinderi legate sau partenere pentru încadrarea în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică.

Solicitantul trebuie să respecte următoarele:

- să fie persoană juridică română;
- să aibă capital 100% privat;
- să acționeze în nume propriu;
- să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului.

Solicitantul care se încadrează în situațiile de mai jos, poate depune proiect în cadrul măsurilor de investiții derulate prin SDL 2014-2020, cu respectarea următoarelor condiții:

a. solicitantul care a avut calitatea de beneficiar al programelor SAPARD și/sau al FEADR și este înregistrat în registrul debitorilor AFIR trebuie să achite integral datoria față de AFIR, inclusive dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractului de finanțare.

² A se vedea: art. 6 alin. (3) din legea 346/2004: În cazul unei întreprinderi nou-înființate, ale cărei situații financiare nu au fost aprobate, în condițiile legii, datele cu privire la numărul mediu anual de salariați, cifra de afaceri anuală netă și activele totale se determină în cursul exercițiului financiar și se declară pe propria răspundere de către reprezentantul/reprezentanții întreprinderii în cauză

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

b. solicitantul care s-a angajat la depunerea Cererii de Finanțare prin declarație pe propria răspundere, că va prezenta la data semnării contractului dovada cofinanțării private și/sau proiectul tehnic și nu prezintă aceste documente la data prevăzută în notificarea AFIR, poate redepona/depone proiect începând cu sesiunea următoare deschisă la GAL, dacă este cazul.

2.2 CONDIȚII MINIME OBLIGATORII DE ELIGIBILITATE PENTRU ACORDAREA SRIJINULUI

Pentru a putea primi sprijin în cadrul Măsurii 03/6A, solicitantul sprijinului trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria **beneficiarilor eligibili**;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală/județeană/regională/națională;
- Investiția propusă prin proiect trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de **sprijin prevăzute prin Măsura 03/6A**;
- Sediul social și punctul de lucru** trebuie să fie situate în teritoriul GAL, iar localizarea proiectului va fi în **teritoriul GAL Valea Siretului de Sus**.

Spațiul rural eligibil pentru Măsurile LEADER

În accepțiunea PNDR 2014-2020 și implicit a acestei sub-măsuri, **spațiul rural LEADER** este definit ca totalitatea comunelor la nivel de unitate administrativ-teritorială (UAT) și a orașelor cu o populație de până la 20.000 locuitori.

- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura co-finanțarea investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directe privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în capitolul 8.1 PNDR.

Atenție! Dacă pe parcursul perioadei de **implementare** sau de **monitorizare** se încalcă cel puțin un criteriu de eligibilitate sau de selecție, Cererea de Finanțare devine neeligibilă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

IMPORTANT!

Dacă solicitantul a beneficiat de **servicii de consiliere prin Măsura 02** – aceste servicii nu vor mai fi incluse în Studiul de fezabilitate. Verificarea se va efectua la depunerea Cererii de Finanțare și dacă se constată dubla finanțare, **proiectul devine neeligibil**.

Data deciziei de acordare a sprijinului reprezintă data semnării Contractului de Finanțare.

2.3 TIPURI DE COSTURI ELIGIBILE

Operațiunile și cheltuielile sunt eligibile, cu respectarea prevederilor Ordinului MADR nr. 1.731/2015, privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole", cu modificările și completările ulterioare.

Tipurile de operațiuni și cheltuieli eligibile vor fi în conformitate cu Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare în cadrul Măsurii 03/6A, Anexa 7 la Ghidul solicitantului și dispozițiilor privind eligibilitatea cheltuielilor prevăzute la cap. 8.1 din PNDR.

Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile:

- ✚ Investiții pentru producerea și comercializarea produselor neagricole:
  - fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinarie, articole de hârtie și carton;
  - fabricarea produselor chimice, farmaceutice;
  - activități de prelucrare a produselor lemnoase;
  - industrie metalurgică, fabricare de construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente;
  - fabricare produse electrice, electronice;
- ✚ Investiții pentru activități meșteșugărești (activități de artizanat și alte activități tradiționale neagricole – olărit, brodat, prelucrare manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii, etc);
- ✚ Investiții legate de furnizarea de servicii:
  - servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;
  - servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice;
  - servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit;
  - activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice;
  - servicii tehnice, administrative, etc.
- ✚ Investiții pentru infrastructură în unitățile de primire turistică tip agro-turistic, proiecte de activități de agrement (dependente sau independente de o structură de primire agro-turistică cu funcțiuni de cazare)
- ✚ Investiții pentru producția de combustibil din biomasă (ex: fabricare de peleți și brichete) în vederea comercializării.

Costuri eligibile specific măsurii 03/6A

- a) construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

- b) achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing financiar, de utilaje, instalații și echipamente noi;
- c) investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Cheltuielile legate de achiziția în leasing a activelor, pot fi considerate eligibile doar în cazul în care leasingul ia forma unui leasing financiar și prevede obligația beneficiarului de a cumpara bunurile respective la expirarea contractului de leasing.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt eligibile dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) dacă respectă prevederile art. 45 din Regulamentul nr. 1305-/2013;
- b) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii ori din cerințele minime impuse de PNDR 2014-2020;
- c) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- d) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;
- e) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții-montaj.

Cheltuielile de consultanță și pentru managementul proiectului sunt eligibile dacă respectă condițiile a)-e) și vor fi decontate proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată aferente proiectului.

Prin excepție, cheltuielile de consultanță pentru întocmirea dosarului cererii de finanțare se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată.

Costurile generale ale proiectului pentru care sunt puse condițiile a)-e) trebuie să se încadreze în maximum 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții-montaj și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții, altele decât cele referitoare la construcții-montaj.

Atenție! Costurile eligibile generale sunt prevăzute în capitolul 8.1 PNDR 2014-2020

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:

- a) sunt realizate efectiv după data semnării contractului de finanțare și sunt în legătură cu îndeplinirea obiectivelor investiției;
- b) sunt efectuate pentru realizarea investiției cu respectarea rezonabilității costurilor (încadrarea în prețurile stabilite în Baza de date Prețuri de referință a AFIR, iar în cazul în care nu se

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

identifică în această bază de date, prezentarea ofertelor corespunzătoare tipului de achiziție realizată: o ofertă pentru prețuri sub 15.000 euro și două oferte pentru prețuri peste 15.000 euro);
c)sunt efectuate cu respectarea prevederilor contractului de finanțare semnat cu AFIR;
d)sunt înregistrate în evidențele contabile ale beneficiarului, sunt identificabile, verificabile și sunt susținute de originalele documentelor justificative, în condițiile legii.

Cheltuielile cu mijloacele de transport specializate:

Sunt acceptate pentru finanțare următoarele tipuri de mijloace de transport :

- Ambulanță umană ;
- Autospecială pentru salubritate ;
- Mașină specializată pentru intervenții prevăzută cu nacelă pentru execuția de lucrări la înălțime ;
- Autocisternă pentru produse nealimentare (doar autocisternă pe autoșasiu – exclus cap tractor și remorcă autocisternă sau una din ele separat) ;
- Mașină de măturat carosabilul ;
- Autobetonieră ;
- Autovidanță ;
- Utilaj specializat pentru împrăștiere material antiderapant (este eligibil doar dacă echipamentul este montat direct pe autoșasiu, fără a putea fi detașat)

Ambulanța veterinară, mașina de transport funerar sunt eligibile cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- + mijlocul de transport sa fie încadrat în categoria N1 sau N2³ cu maximum 3 locuri și 2 uși de acces în cabina; să fie modificat constructiv și omologat R.A.R. ca autovehicul special/specializat pentru activitatea propusă prin proiect, cu excepția ambulanțelor veterinare
- + în cazul ambulanțelor veterinare, omologarea RAR se obține în baza unui aviz emis de Colegiul Medicilor Veterinari care atesta ca autovehiculul este dotat conform Hotărârii Consiliului National 2016; RAR va face mențiunea ” echipare specifică intervenției medicină veterinară”
- + în cartea de identitate a vehiculului trebuie înregistrată mențiunea specială din care să reiasă modificarea de structură, conform cerințelor autorității publice de resort și legislației în vigoare.
- + mijlocul de transport nu va fi folosit pentru alte activități, cu excepția celor propuse prin proiect.

Toate aceste mijloace de transport trebuie să fie numai de tipul autoșasiu, la ultima tranșă de plată se va aduce obligatoriu **omologarea RAR**.

³ Conform prevederilor Ordinului nr.1275/2009 pentru modificarea și completarea Reglementărilor privind omologarea individuală, eliberarea cărții de identitate și certificarea autenticității vehiculelor rutiere - RNTR 7

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Utilajele agricole nu sunt costuri acceptate la finanțare.

Atenție! În cazul proiectelor prin care se propune achiziția de echipamente de agrement solicitantul/beneficiarul are obligația de a utiliza echipamentele achiziționate **numai în scopul deservirii activităților propuse prin proiect și numai în aria geografică descrisă în Studiul de fezabilitate/ Memoriu justificativ.**

Atenție! În cazul în care în perioada de valabilitate a Contractului de Finanțare (inclusiv în perioada de monitorizare) se constată **utilizarea echipamentelor în afara ariei descrise**, va fi recuperat întregul ajutor financiar plătit până la data respectivă.

Cheltuielile care pot fi asociate cu activitățile codului CAEN 9329 – Alte servicii de divertisment și recreere, pot fi eligibile în cadrul unui proiect prin care se solicită finanțare pentru activități încadrate pe acest cod CAEN, cu condiția menținerii scopului proiectului iar sprijinul acordat să fie utilizat exclusiv în scopul activităților de divertisment și recreere, fără a fi asociate cu activități din domeniul pescuitului și acvaculturii, atât în perioada implementării cât și în cea de monitorizare

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate potrivit Măsurii 03/6A, inclusiv prin schemele de ajutor, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

În caz de nerespectare a durabilității investiției, contribuția publică alocată prin Măsura 03/6A se recuperează în condițiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în termen de 5 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, termen valabil și pentru recuperarea contribuției publice aferente oricăror cheltuieli/activități neeligibile din cadrul investiției finanțate din fonduri nerambursabile.

În condițiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în cazul unei operațiuni constând în investiții în infrastructură sau producție, contribuția din PNDR 2014-2020 se recuperează dacă, în termen de 10 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene, cu excepția situației în care beneficiarul este un IMM, pentru care termenul de recuperare este de 7 ani. În cazul în care contribuția prin PNDR 2014-2020 ia forma unui ajutor de stat, perioada de 10 ani se înlocuiește cu termenul-limită aplicabil potrivit normelor privind ajutorul de stat.

Pentru categoriile de beneficiari care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de microîntreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Atenție! În cadrul proiectelor care vizează activități în cadrul CAEN 5530 – Parcuri pentru rulote, camping și tabere, pentru construire căsuțe capacitatea de cazare construită/modernizată prin proiect se va limita la capacitatea maximă de cazare de 3- 4 locuri/căsuță, fără a fi limitat nr.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

căsuțelor, iar pentru bungalowri - se acceptă construirea unui singur bungalow cu o capacitate de cazare de maximum 8 camere(16 locuri de cazare). Structurile dezvoltate prin proiecte finanțate pe acest cod CAEN, trebuie sa respecte prevederile aplicabile OANT 65/2013, inclusiv definițiile și criteriile minime obligatorii prevazute în Anexa 1(6) a acestui act normativ.

Pentru proiectele prin care se propun venituri din organizare de tabere, grupurile de turiști vor fi cazate în căsuțe sau bungalow.

Taberele pentru pescuit și vânatoare nu sunt eligibile!

Atenție! In ariile naturale protejate nu sunt eligibile echipamentele de agrement autopropulsate numai cu acordul administratorului/custodelui ariei naturale respective.

2.4 TIPURI DE COSTURI NEELIGIBILE

Nu sunt eligibile:

- prestarea de servicii agricole, achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente acestei activități, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională;
- procesarea și comercializarea produselor prevazute în Anexa I din Tratat;
- producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică;
- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:
  - a. dobânzi debitoare;
  - b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite;
  - c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
  - d. în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.
  - e. cheltuieli care fac obiectul finanțării altor programe europene/naționale, conform Cap. 14 și 15- PNDR.

Cheltuieli neeligibile specifice:

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Cheltuieli specifice de înființare și funcționare a întreprinderilor (obținerea avizelor de funcționare, taxe de autorizare, salarii angajați, costuri administrative, etc).

2.5 PRINCIPII ȘI CRITERII DE SELECȚIE A PROIECTULUI

Evaluarea proiectelor se realizează după închiderea sesiunii de depunere proiecte. Pentru această măsură **pragul minim** este de 15 puncte și reprezintă pragul sub care niciun proiect nu poate intra la finanțare.

Punctajul proiectului se calculează în baza următoarelor **principii și criterii de selecție**:

Nr. crt.	Principii și criterii de selecție	Punctaj
1.	Principiul creării de noi locuri de muncă (punctajul va fi acordat pentru fiecare loc de muncă nou creat)	Max. 30p
	1.1. Principiul creării a trei locuri de muncă (și peste)	30 p
	1.2. Principiul creării a două locuri de muncă	20 p
	1.3. Principiul creării unui loc de muncă	10 p
2.	Principiul prioritizării serviciilor pentru populația din spațiul rural	Max. 20 p
	2.1 Servicii (ex: medicale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, alte servicii destinate populației din spațiul rural etc).	20 p
	2.2 Activități meșteșugărești (ex: activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (ex: olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.)	15 p
	2.3 Activități de producție (ex: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase (producție de combustibil din biomasă – ex : fabricare de peleți); industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice) în vederea comercializării, producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea propriei activități, ca parte	10 p

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

	integrantă a proiectului etc.;	
	2.4 Activități turistice (ex: servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement și alimentație publică);	5 p
3.	Principiul stimulării proiectelor care propun angajarea tinerilor absolvenți și/sau a persoanelor cu vârsta de peste 45 de ani/ persoane din categoria persoanelor defavorizate	20 p
4.	Principiul investițiilor cu caracter inovativ	5 p
5.	Principiul stimulării înființării/dezvoltării activităților non-agricole de către tinerii până în 40 de ani	5 p
6.	Principiul îmbunătățirii calității mediului și creșterii eficienței energetice	15 p
7.	Proiecte depuse de fermieri care au accesat și Masura M 01/3A – Sprijin pentru îmbunătățirea performanței economice a fermelor prin asociativitate	5 p
TOTAL		100 p

ATENȚIE!!!

Toate criteriile de selecție pentru care se punctează Cererea de finanțare **TREBUIE ARGUMENTATE** în Studiul de fezabilitate/Memoriul justificativ.

NOTĂ! Punctajul maxim aferent Criteriului C1 va fi acordat locurilor de muncă cu durată de 8 ore/zi. Contractele de muncă cu fracțiuni de normă vor fi punctate proporțional cu numărul orelor lucrate pe zi (ex. 4 ore – 5 puncte, 2 ore – 2,5 puncte).

Prin "loc de muncă" se înțelege angajarea unei persoane cu Contract individual de muncă, pe perioadă nedeterminată. Contractul/ele individual/e de muncă se va/vor prezenta la ultima tranșă de plată, cu obligativitatea menținerii acestuia/ora cel puțin 2 ani de la data încheierii lui/lor. În cazul încetării Contractului individual de muncă din cauze neimputabile beneficiarului, aceasta are obligația angajării unei alte persoane în termen de 30 de zile de la data încetării contractului de muncă anterior.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Încetarea contractului individual de muncă, din cauze neimputabile beneficiarului, se încadrează în următoarele prevederi:

- încetarea raportului de muncă în temeiul art. 55 lit. b), art. 56 lit. d) și e), art. 61 lit. d) și art. 65 din Legea nr. 53/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

NOTĂ!!! În sensul prezentului ghid, prin tânăr absolvent al unei instituții de învățământ se înțelege persoana care a obținut o diplomă sau un certificat de studii, în condițiile legii, în una dintre instituțiile de învățământ gimnazial, profesional, special, liceal, postliceal sau superior, de stat ori particular, autorizat sau acreditat în condițiile legii.

Toate contractele de muncă încheiate de către beneficiar trebuie să respecte criteriile de selecție pentru care a fost punctat, pe toată perioada de implementare a proiectului (CS1, CS3).

NOTĂ!!! Criteriul de selecție CS 4 se consideră îndeplinit în situația în care se propune o activitate care nu există în teritoriul GAL sau/și utilajele noi achiziționate înglobează tehnologia/aparatura nu mai veche de 3 ani. Pentru utilaje se va prezenta un document/certificat emis de producător/furnizor în care să specifice acest fapt.

NOTĂ!!! Criteriul de selecție CS 6 se consideră îndeplinit dacă investiția privind măsurile de îmbunătățire a calității mediului înconjurător și de creștere a eficienței energetice prin utilizarea surselor regenerabile de energie este prezentă și demonstrată în Studiul de fezabilitate/Memoriul justificativ și sunt prevăzute cheltuieli în Devizul pe obiect, Devizul general și Bugetul indicativ.

Sunt eligibile proiectele care propun activități aferente unui singur cod CAEN.

Ca excepție, pot fi finanțate activități aferente mai multor coduri CAEN – maximum 3 coduri, în situația în care aceste activități se completează, dezvoltă sau se optimizează reciproc.

În cazul în care prin proiect sunt propuse activități complementare aferente mai multor coduri CAEN, care ar primi punctaje diferite la principiul de selecție numărul 2 - Principiul prioritizării serviciilor pentru populația din spațiul rural va primi punctajul cel mai mic aferent acestui principiu.

Dacă pe parcursul perioadei de implementare sau de monitorizare se încalcă cel puțin un criteriu de eligibilitate sau de selecție, Cererea de Finanțare devine neeligibilă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze prin Studiul de Fezabilitate și pentru care a primit punctaj la selecție, nu vor fi modificate pe toată perioada de valabilitate a contractului de finanțare, aceasta fiind o condiție obligatorie pentru menținerea sprijinului.

IMPORTANT!

PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICE – DE TIPUL PENSIUNILOR AGROTURISTICE.

- **În cazul investițiilor în agroturism, beneficiarul/solicitantul trebuie să desfășoare o activitate agricolă** – creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi - **la momentul depunerii cererii de finanțare**, în conformitate cu prevederile art. 12, alin (6) ale OMADR nr.1731/2015.
- **În cazul start-up-urilor**, activitatea agricolă poate fi dovedită numai în cazul în care acționarul majoritar absolut (care deține minimum 50%+1 din acțiunile/partiile sociale ale solicitantului) a desfășurat activitate agricolă la momentul depunerii Cererii de Finanțare;
- În cadrul investițiilor în agroturism, exploatarea agricolă aferentă agropensiunii trebuie să fie amplasată pe raza aceleiași unități administrativ – teritoriale (comună) cu amplasamentul pe care se va realiza și investiția. (în conformitate cu prevederile Ordinului ANT nr 65/2013, cu modificările și completările ulterioare);
- Structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare de tipul pensiunilor agroturistice⁴ trebuie să îndeplinească criteriile minime obligatorii prevăzute în Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism (ANT) nr. 65/2013, cu modificările și completările ulterioare. ***Nivelul de confort și calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie să îndeplinească criteriile minime obligatorii pentru pensiuni agroturistice clasificate la minimum o margaretă ;***
- În pensiunile agroturistice, turiștilor li se oferă masa preparată din produse naturale, preponderent din gospodăria proprie sau de la producători autorizați de pe plan local iar gazdele se ocupă direct de primirea turiștilor și de programul acestora pe tot parcursul sejurului pe care îl petrec la pensiune.
- **Pe toată perioada de valabilitate a contractului și în perioada de monitorizare**, în cadrul pensiunilor agroturistice se va desfășura cel puțin o activitate legată de agricultură, creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi sau o activitate meșteșugărească, cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat.
- Beneficiarii Măsurii 03/6A vor depune în perioada de monitorizare, anual, **Raportul de monitorizare**, pentru proiectele care vizează înființarea și dezvoltarea agropensiunilor, la compartimentele Ex-post din cadrul Centrelor Regionale pentru Finanțarea Investițiilor Rurale.

Atenție! Se vor avea în vedere modificările Ordinului ANT nr. 65/2013 aduse prin Ordinul ANT nr. 221/2015.

⁴. A se vedea: ANEXA nr. 1⁵ din Ordinul nr. 65/2013, cu modificările și completările ulterioare

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

- Planurile de arhitectură - planurile nivelurilor, secțiunile pentru principalele obiecte de construcții și de amplasare a utilajelor pe fluxul tehnologic vor avea în vedere și Norma Sanitară Veterinară Și Pentru Siguranța Alimentelor din 16 decembrie 2008 - 1. Unități de alimentație publică și unități de comercializare a alimentelor.
- Pensiunea agroturistică este o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcționând în locuințele cetățenilor sau în clădire independentă, care asigură în spații special amenajate cazarea turiștilor și condițiile de pregătire și servire a mesei, precum și posibilitatea participării la activități gospodărești sau meșteșugărești.
- Schimbarea destinației unei locuințe în structură de primire agro-turistică este considerată **investiție nouă**⁵.
- **Pentru investițiile noi** în structurile de primire turistică de tipul pensiune agroturistică (construcție nouă sau schimbarea destinației unei clădiri) cât și pentru extinderea structurilor de primire turistice de tipul pensiunilor agroturistice, **suprafața de teren aferentă structurii agroturistice** trebuie să fie în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 65/2013 cu modificările și completările ulterioare în vederea evitării supra-aglomerării și a fragmentării excesive a peisajului natural (construcție nouă sau extindere).
- Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic.
- Beneficiarul trebuie să respecte cerințele de mediu specifice investițiilor în perimetrul ariilor naturale protejate. În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de ultima tranșă de plată, proiectul devine neeligibil.

PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA PARCURI PENTRU RULOTE, CAMPINGURI ȘI TABERE

- Se vor respecta prevederile OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la criteriile minime obligatorii privind clasificarea structurilor de primire turistice de tipul camping.
- Taberele vor fi incluse în structurile de primire turistică de tip camping;
- Campingul poate asigura servicii de cazare în corturi și/sau căsuțe de tip camping și/sau bungalow, atât cât și spații de campare pentru rulote;
- Capacitatea de cazare și suprafața aferentă campingului trebuie să respecte prevederile Anexei 16 din OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare;
- Căsuțele de tip camping vor avea capacitate de cazare de maxim 4 locuri, asigurând o distanță față de celelalte căsuțe de minim 3 m, necesară parcării unei mașini;
- În cadrul perimetrului campingului se acceptă construirea unui singur bungalow, ca spațiu de cazare complementar, cu o capacitate de cazare de maximum 8 camere (16 locuri);
- Se vor respecta prevederile OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Anexa nr. 14 referitoare la criteriile minime obligatorii privind clasificarea structurilor de primire turistice de tipul bungalow

⁵ Investiție nouă: cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, echipamente și/sau dotari, care se realizează pentru construcții noi sau pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația sau pentru construcții aparținând întreprinderilor cărora li s-au retras autorizațiile de funcționare și nu-și schimbă destinația inițială.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

- **Beneficiarul trebuie să respecte cerințele de mediu** specifice investițiilor în perimetrul ariilor naturale protejate. În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de ultima tranșă de plată, proiectul devine neeligibil.

ATENȚIE

- Taberele pentru pescuit și vânătoare nu sunt eligibile.
- Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic.
- Nu sunt eligibile cheltuielile pentru achiziția de rulote.

2.6 VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

Sprijinul public nerambursabil:

- + este de 197.298 de euro/proiect;
- + se acordă cu respectarea prevederile Regulamentului (CE) nr. 1407/2013;
- + se acordă în baza Ordinului MADR nr. 1731/2015;
- + nu va depăși 197.298 euro/beneficiar pe durata a trei exerciții financiare consecutive, cu excepția întreprinderilor unice care efectuează transport de mărfuri în contul terților sau contra cost, pentru care sprijinul nu depășește suma de 100.000 euro pe durata a trei exerciții financiare consecutive.

Atenție! În cazul în care, prin acordarea ajutorului de minimis solicitat prin Cererea de Finanțare depusă pe Măsura 03/6A, s-ar depăși plafonul de 197.298 euro/beneficiar (întreprindere unică), proiectul va fi declarat neeligibil.

Aceste ajutoare *de minimis* nu pot fi utilizate pentru achiziționarea de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri, autoturisme sau autovehicule de transport persoane.

Serviciile integrate, în care transportul propriu-zis reprezintă doar un element, cum ar fi serviciile de mutare, serviciile poștale sau de curierat ori colectarea deșeurilor sau serviciile de prelucrare, nu ar trebui considerate servicii de transport.

Sprijinul public va reprezenta 70% din totalul cheltuielilor eligibile. Valoarea cheltuielilor eligibile nerambursabile (corespunzătoare procentului de 70%) va fi de maxim 197.298 euro **cu respectarea condițiilor ajutorului de minimis.**

Plafonul minim acceptat pentru un proiect finanțat prin această măsură este de 10.000 euro, această sumă reprezentând valoarea totală eligibilă a proiectului.

Atenție! Potrivit art. 9 litera c) din OMADR 1731/2015, cu modificările și completările ulterioare, data acordării ajutorului de minimis se consideră data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil, indiferent de data la care ajutoarele de minimis se plătesc întreprinderii respective.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Atenție! În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul (CE) nr. 1306/2013, nu sunt eligibili solicitanții/beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020. În cazul constatării de către AFIR a unor astfel de situații, în orice etapă de derulare a proiectului, acesta este declarat neeligibil și se procedează la recuperarea sprijinului financiar, dacă s-au efectuat plăți.

Capitolul 3

ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE ACORDATE PENTRU MĂSURA 03/6A

În cazul investițiilor în crearea și dezvoltarea de activități neagricole, principiul finanțării nerambursabile este acela al rambursării costurilor eligibile suportate și plătite efectiv în prealabil de către beneficiar.

Solicitanții ai căror asociații/acționari majoritari au această calitate în două sau mai multe întreprinderi nu pot solicita sprijinul financiar nerambursabil, în același timp (în înțelesul de aceeași sesiune), în cadrul aceleiași sub-măsuri, pentru același tip de investiție sau pentru investiții care formează împreună un flux tehnologic.

Poate fi eligibilă Cererea de Finanțare depusă de o singură întreprindere, care are în comun cu alte întreprinderi același acționar majoritar.

Un solicitant al sprijinului prin Măsura 03/6A poate depune în același timp proiecte pentru alte sub-măsuri din cadrul PNDR 2014-2020 pentru a fi co-finanțate prin FEADR, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- respectarea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de minimis;
- nu sunt create condițiile pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, în sensul prevederilor art.60 din Regulamentul (UE) nr.1306/2013, în orice etapă de derulare a proiectului;
- prezentarea dovezii co-finanțării private prin extras de cont (în original) și/sau contract de credit (în copie), acordat în vederea implementării proiectului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

În cazul în care dovada co-finanțării se prezintă **prin extras de cont**, acesta va fi vizat și datat de bancă cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR / CRFIR (va fi precizat contul, titularul contului și suma virată în cont de beneficiar) și va fi însoțit de **Angajamentul solicitantului** (model afișat pe site www.afir.info) prin care își asumă că minimum 50% din disponibilul de cofinanțare (privată) va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată.

(2) În cazul depunerii unor solicitări pentru mai multe proiecte, solicitantul/beneficiarul, după caz, menționat la alin.(1) trebuie să dovedească existența co-finanțării private pentru proiect, sau, după caz, cumulativ pentru toate proiectele.

(3) În cadrul Măsurii 03/6A, un beneficiar poate solicita finanțare pentru unul sau mai multe proiecte:

- a) cu respectarea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de minimis;
- b) dacă proiectele nu formează împreună un flux tehnologic.

3.1 COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare însoțită de anexele tehnice și administrative conform listei documentelor, care vor fi scanate și depuse la sediul GAL din comuna Vorona, județul Botoșani.

Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil, în format electronic, pe adresa de internet www.valeasiretuluidesus.ro.

NOTĂ!

Este necesar să se respecte formatele standard ale anexelor „Indicatori de monitorizare” și „Factori de risc” care fac parte integrantă din Cererea de Finanțare, precum și conținutul acestora. Se vor completa numai informațiile solicitate (nu se vor adăuga alte categorii de indicatori și nici alți factori de risc în afara celor incluși în anexele menționate mai sus). Completarea celor două anexe la cererea de finanțare este obligatorie.

Atenție! Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta. Depunerea se va realiza în format de hârtie și pe suport electronic (CD, DVD), în 3 exemplare, la sediul GAL din comuna Vorona, județul Botoșani.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

3.1.1 COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard.

Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română, completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Dosarul Cererii de Finanțare cuprinde Cererea de Finanțare completată și documentele atașate (conform Listei Documentelor din Cererea de Finanțare), care vor fi semnate și stampilate pe fiecare pagina, în dreapta paginii – sus, scanate și depuse atât pe format de hârtie, cât și pe suport electronic (CD, DVD) la sediul GAL. **Pe suportul electronic (CD, DVD) va fi atașată și forma editabilă a cererii de finanțare (formatul PDF) și, acolo unde este cazul, a Anexelor B sau C (format excel) – toate acestea completate de către solicitant**

Dosarul Cererii de Finanțare va fi paginat, cu toate paginile numerotate manual în ordine de la 1 la n în partea dreaptă sus a fiecărui document (recomandabil) unde nu este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate. De asemenea, documentele atasate în copie la cererea de finanțare vor fi stampilate cu stampila "CONFORM CU ORIGINALUL". **Dosarele pe format hârtie vor fi legate, semnate și stampilate de către solicitant.**

IMPORTANT!

Va fi atașată o copie electronică (prin scanare) a Planului de afaceri, ca și a tuturor documentelor atașate Cererii de Finanțare, salvate ca fișiere distincte cu denumirea conformă cu cea din lista documentelor (secțiunea specifică din Cererea de Finanțare).

Proiectele se vor depune la sediul GAL Valea Siretului de Sus, comuna Vorona, Județul Bototani, zilnic, de luni până joi, în intervalul orar 09.00-14.00, iar vineri în intervalul orar 09.00-12.00.

În ultima zi de depunere a proiectelor, aceasta se realizează până la ora 12.00.

Atenție! Solicitanții vor putea retrage și/sau redepona o singură dată proiectul în cadrul unei sesiuni, numai după retragerea în prealabil a Cererii de Finanțare. Sunt excepții

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

solicitanții aflați sub incidența dispozițiilor art.6 lit.b) din H.G.nr.226/2015, cu modificările și completările ulterioare. Nu se poate reveni asupra unei solicitări de retragere a unei cereri de finanțare.

3.1.2 VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE DE CĂTRE GAL

Verificarea Cererilor de Finanțare se face la sediul GAL.

3.2 VERIFICAREA ELIGIBILITĂȚII CERERII DE FINANȚARE

Verificarea eligibilității constă în:

- verificarea eligibilității solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate;
- verificarea Planului de afaceri și a tuturor documentelor anexate.

Atenție! GAL își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare dacă, pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, se constată că este necesar. Informațiile suplimentare se vor solicita de către experții evaluatori, iar acestea vor fi depuse la sediul GAL.

Cazurile în care expertul evaluator poate solicita informații suplimentare sunt următoarele:

1. în cazul în care documentul tehnic (Studiul de fezabilitate) conține informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii în interiorul lui ori față de cele menționate în Cererea de Finanțare. În caz de suspiciune, se poate solicita extras de carte funciară chiar dacă nu este obligatorie depunerea acestui document.
2. în cazul în care avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între AFIR și instituțiile respective.
3. în cazul în care, în procesul de verificare a documentelor din dosarul Cererii de Finanțare, se constată omisiuni privind bifarea anumitor casete (inclusiv din Cererea de Finanțare sau Declarațiile pe propria răspundere) sau omiterea semnării anumitor pagini de către solicitant/ reprezentantul legal, iar din analiza proiectului expertul constată că aceste carențe sunt cauzate de anumite erori de formă sau erori materiale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

4. pentru criteriile de eligibilitate și selecție se pot solicita clarificări, documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea cererii de finanțare. Se acceptă orice informații și alte documente care certifică o stare de fapt existentă la momentul depunerii Cererii de finanțare, care vin în susținerea și clarificarea informațiilor solicitate din documentele obligatorii existente la dosarul Cererii de finanțare;
5. dacă informațiile suplimentare primite conduc la necesitatea corectării bugetului indicativ, expertul va notifica solicitantul asupra acestei situații, tot prin scrisoarea de solicitare a informațiilor suplimentare, cu rugămintea de a transmite bugetul rectificat conform solicitării expertului evaluator. În cazul unui refuz al solicitantului de a corecta bugetul, expertul va întocmi bugetul indicativ corect, solicitantul având opțiunea de a contesta bugetul numai după notificare în urma aprobării Raportului de Selecție;
6. în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/neeligibile nu este făcută corect;
7. o corectarea erorilor de forma sesizate pe parcursul verificării Cererii de finanțare;

Atenție! Clarificările cuprinse în documentele primite ca urmare a solicitării de informații suplimentare **nu pot fi folosite pentru suplimentarea punctajului. În situații excepționale, se pot solicita și alte clarificări, a căror necesitate a apărut ulterior transmiterii răspunsului la informațiile suplimentare solicitate inițial.**

Informațiile suplimentare se vor solicita de către experții evaluatori cu confirmare de primire, iar răspunsul va fi transmis de către solicitanți, în termen de 5 zile lucrătoare începând cu ziua următoare primirii scrisorii de solicitare a informațiilor suplimentare. În cazul în care solicitantul nu răspunde în termenul de maxim 5 zile lucrătoare, Cererea de Finanțare va fi declarată neeligibilă.

3.3 VERIFICAREA PE TEREN A CERERILOR DE FINANȚARE

Verificarea pe teren se realizează de către entitatea care instrumentează Cererea de Finanțare, respectiv OJFIR (dacă este cazul).

În etapa de evaluare a proiectului, experții GAL pot realiza vizite pe teren, dacă se consideră necesar. Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru cererile de finanțare, pentru care s-a decis verificarea pe teren, se va formula numai după verificarea pe teren.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării administrative) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea răspunsurilor.

Atenție! În cazul în care solicitantul nu este de acord cu rezultatele vizitei pe teren efectuată de către experții OJFIR sau GAL (dupa caz), acesta poate contesta rezultatele verificării, la publicarea raportului de selecție, **numai în cazul** în care reprezentantul legal/ împuternicitul reprezentantului legal a menționat observații în formularul E3.8 - Fișa de verificare pe teren.

3.4 VERIFICAREA CRITERIILOR DE SELECȚIE

În urma verificării eligibilității și a criteriilor de selecție pot exista următoarele situații:

- proiectul este **neeligibil**, caz în care solicitantul este înștiințat cu privire la acest aspect;
- proiectul este **neconform**, caz în care solicitantul este înștiințat cu privire la acest aspect;
- proiectul este **eligibil** și finanțat;
- proiectul este **eligibil** și nefinanțat.

Verificarea punctajului de selecție se realizează **pentru toate Cererile de Finanțare eligibile** - pentru care s-a constatat respectarea condițiilor de eligibilitate, pe baza formularului - *Fișa de evaluare generală a proiectului "Verificarea criteriilor de selecție a cererii de finanțare"*.

Verificările vor fi **în conformitate cu criteriile de selecție și punctajele aferente** stabilite în prezentul ghid.

3.5 SELECȚIA PROIECTELOR

Măsura beneficiază de o **alocare financiară pe sesiune**.

Alocarea financiară publică a măsurii aferentă perioadei de depunere proiecte, criteriile de selecție, punctajele de selecție, criteriile de departajare și pragul minim sunt realizate la inițiativa GAL cu consultarea prealabilă a Consiliului Director.

Pentru fiecare sesiune se face un **ANUNȚ DE LANSARE A SESIUNII** de depunere a proiectelor, în care se vor prezenta: alocarea corespunzătoare măsurii, intervalul de depunere a proiectelor și pragul minim.

Punctajul minim pentru această măsură este de 15 puncte.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Selecția proiectelor se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție în cadrul alocării disponibile pentru selecția pe sesiune.

Atenție! Evaluarea criteriilor de selecție se face numai în baza documentelor depuse odată cu Cererea de Finanțare.

Dupa finalizarea Raportului de selecție, aprobarea acestuia și publicarea pe site-ul propriu, GAL notifică solicitanții cu privire la rezultatul procesului de selecție.

CRITERII DE DEPARTAJARE

Proiectele care întrunesc **același punctaj**, sunt departajate în funcție de următoarele **criterii**:

- 1) **numărul locurilor de muncă nou create prin proiect; se va face raportarea valoare proiect/loc de munca;**
- 2) **activitatea desfășurată prin proiect și anume: se acordă prioritate proiectelor care propun activități meșteșugărești și servicii cu potențial de creștere (în ordinea prezentării);**
- 3) **prioritizarea proiectelor care prevăd acțiuni de mediu (ex. fabricarea de brichete, peleți, folosirea de panouri foto-voltaice, panouri solare, energie eoliană);**
- 4) **prioritizarea proiectelor care utilizează metode, tehnici și utilaje inovative.**

CONTESTATIILE pot fi depuse începând cu momentul publicării Raportului de Selecție pe pagina de internet GAL.

Aplicanții care au depus proiecte au la dispoziție **10 zile lucrătoare de la postarea pe pagina de internet** GAL a Raportului de Selecție pentru a depune contestații cu privire la rezultatul evaluării.

Atenție! Contestațiile, semnate de beneficiar, vor fi depuse personal la sediul GAL. Intervalul orar pentru depunerea contestațiilor este 09 – 12, în fiecare din cele 10 zile lucrătoare în care se pot depune contestații.

După soluționarea contestațiilor de către Comisia de Contestații și publicarea raportului de contestații pe pagina de internet al GAL, **solicitanții sunt notificați în 10 zile** lucrătoare de la publicare cu privire la rezultatul contestațiilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

După publicarea Raportului de contestații, GAL va proceda la publicarea Raportului de selecție final.

IMPORTANT !

Procesul de **SELECȚIE** și procesul de **VERIFICARE A CONTESTAȚIILOR** se desfășoară potrivit „*Manualului de procedura privind procesul de evaluare și selecție la nivel GAL*”, publicat pe site-ul www.valeasiretuluidesus.ro.

IMPORTANT !

REEVALUAREA CERERILOR DE FINANTARE IN URMA CONTESTATIILOR se realizează doar în baza documentelor depuse odată cu cererea de finanțare, nu și pe baza celor depuse ulterior la contestații.

Notă!

Proiectul selectat de către GAL va fi depus la OJFIR Botoșani. După evaluarea acestuia de către experții OJFIR beneficiarul este notificat în legătură cu rezultatul evaluării.

3.6 CONTRACTAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

Pentru proiectele eligibile, AFIR notifică beneficiarul privind selectarea Cererii de Finanțare în vederea prezentării documentelor necesare contractării precum și a documentelor originale depuse în copie la Dosarul Cererii de Finanțare, pentru ca expertul AFIR să verifice conformitatea cu originalul acestora.

În urma depunerii la AFIR a Cererii de Finanțare și a documentelor în original solicitate la contractare, pe suport de hartie, un proiect poate fi declarat:

- eligibil și selectat pentru finanțare**, dacă în urma verificării documentelor sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate și criteriile de selecție, caz în care se va notifica solicitantul în vederea prezentării la CRFIR în maxim 15 zile lucrătoare pentru luare la cunoștință, în vederea **semnării Contractului de finanțare**.

În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a lua la cunoștință Contractul de Finanțare și nici nu anunță AFIR că nu se poate prezenta în termen, atunci **se consideră că a renunțat la ajutorul financiar nerambursabil**;

- neeligibil**, dacă în urma verificării documentelor nu sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate și criteriile de selecție, caz în care se va notifica solicitantul.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Verificarea conformității la încheierea Contractului de finanțare:

Efectuarea conformității se va realiza **înainte de semnarea Contractului de Finanțare** și constă în verificarea Cererii de Finanțare, respectiv dacă documentele originale aflate în posesia solicitantului corespund cu Cererea de Finanțare depusă pe format de hârtie.

Obiectul Contractului de Finanțare îl reprezintă **acordarea finanțării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de Finanțare asumată de către solicitant.**

Atenție! Beneficiarului i se va acorda finanțarea nerambursabilă în termenii și condițiile stabilite în Contractul de Finanțare și anexele acestuia, inclusiv în Cererea de Finanțare aprobată, pe care acesta are obligația de a le respecta.

IMPORTANT !

Se recomandă ca solicitantul, respectiv beneficiarul sprijinului financiar, să consulte integral textul Contractului de Finanțare și al anexelor acestuia, să-și asume cele prevăzute în acestea iar după semnarea contractului, trebuie să se asigure că a intrat în posesia acestora.

Atenție! Constituie eroare de fond ne semnarea declarațiilor pe propria răspundere, situație în care proiectul este declarat **neeligibil**.

Durata de execuție a Contractului de Finanțare

Nu mai târziu de 31 decembrie 2023!

Duratele de execuție prevăzute mai sus, se suspendă, în situația în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/ acorduri/ autorizații, după caz, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora.

Durata de valabilitate a Contractului de Finanțare

Cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă 5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți efectuată de Autoritatea Contractantă.

Pe perioada monitorizării proiectului (5 ani de la data celei de-a doua (și ultima) tranșă de plată efectuată de AFIR), **beneficiarul se obligă:**

- să respecte și să mențină criteriile de eligibilitate și de selecție;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

- ☑ să nu modifice obiectivele prevazute în Planul de afaceri, parte integrantă din Contractul și Cererea de Finanțare,
- ☑ să nu înstrăineze investiția;
- ☑ să nu își înceteze activitatea pentru care a fost finanțat.

Atenție! În cazul nerespectării acestora, sumele acordate vor fi recuperate integral.

3.7 PLATA

În etapa de autorizare a plăților, toate cererile de plată trebuie să fie depuse inițial la GAL pentru efectuarea conformității, iar ulterior, la dosarul cererii de plată, se va atașa și fișa de verificare a conformității emisă de GAL.

Beneficiarii au obligația de a depune Declarațiile de eșalonare, conform prevederilor Contractului/Deciziei de finanțare cu modificările și completările ulterioare și anexele la acesta.

Pentru depunerea primului dosar de plată, se vor avea în vedere prevederile HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plată.

Dosarul Cererii de Plată se depune în două exemplare, pe suport de hârtie, la care se atașează pe suport magnetic documentele întocmite de beneficiar (**atât forma scanată a tuturor documentelor, cât și formatul editabil**), la GAL. Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucțiunile de plată (anexă la Contractul de finanțare), care se regăsesc pe pagina de internet a AFIR www.afir.madr.ro.

Pentru proiectele aferente Sub-măsurii 19.2, pentru toate etapele, verificările se realizează în baza prevederilor procedurale și formularelor aferente sub-măsurii în care se încadrează scopul proiectului finanțat, conform codului contractului/deciziei de finanțare.

Modelele de formulare care trebuie completate de beneficiar (Cererea de plată, Identificarea financiară, Declarația de cheltuieli, Raportul de asigurare, Declarația pe propria răspundere a beneficiarului) sunt disponibile la OJFIR sau pe site-ul AFIR (www.afir.info).

Decontarea TVA de la Bugetul de stat se poate solicita dacă beneficiarul se încadrează în prevederile OUG nr. 49/2015 și a solicitat modificarea corespunzătoare a Contractului de finanțare, conform dispozițiilor Manualului de procedură și a Ghidului de implementare.

Valoarea sprijinului este de **197.298 de euro/proiect**, în baza unui Studiu de fezabilitate.

Sprijinul pentru finanțarea de activități neagricole în zone rurale se va acorda, astfel:

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

- Plata în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R(UE) nr. 1305/2013

Beneficiarii prezintă cererea pentru prima tranșă de plată și documentele justificative în termen de cel mult 6 luni de la data semnării Contractului de Finanțare, în cazul proiectelor pentru investiții în achiziții simple, respectiv în termen de cel mult 12 luni în cazul proiectelor pentru investiții ce presupun construcții-montaj de la data semnării Contractului de Finanțare. Aceste termene se pot prelungi cu cel mult 6 luni, cu plata penalităților prevăzute în Contractul de Finanțare.

Nedepunerea cererii de plată menționate la alin. (4) are ca efect rezilierea Contractului de Finanțare.

Pentru investițiile care prevăd construcții-montaj, proiectul tehnic de execuție va fi avizat înainte de semnarea Contractului de Finanțare de către AFIR.

După efectuarea conformității la GAL, dosarul Cererii de Plată se depune în două exemplare, pe suport de hârtie, la care se atașează pe suport magnetic documentele întocmite de beneficiar, după cum urmează :

- ✓ la OJFIR pentru proiecte fără construcții-montaj aferente Măsurii 03/6A;
- ✓ la CRFIR pentru proiecte cu construcții-montaj aferente Măsurii 03/6A.

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUCȚIUNILE DE PLATĂ (vezi Anexa V la Contractul de finanțare) pe pagina de internet a AFIR www.afir.info.

Termenul limită de efectuare a plăților către beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii de plată conforme.

Atenție! Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze și/sau să nu modifice substanțial investiția realizată prin proiect pe o perioadă de 5 ani de la ultima plată efectuată de Agenție.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Capitolul 4

INFORMAȚII UTILE PENTRU

ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

4.1 Documentele necesare LA DEPUNEREA Cererii de Finanțare

Documentele obligatorii care trebuie atașate Cererii de Finanțare pentru întocmirea proiectului sunt:

1. a). **Studiul de Fezabilitate pentru proiectele care prevăd construcții-montaj /Memoriu justificativ** pentru proiectele fără construcții-montaj (Anexa 2 și 3 din Ghidul solicitantului).

Atenție! În situația în care se regăsesc în Studiul de Fezabilitate/Memoriu justificativ informații identice din alte proiecte similare, care nu sunt specifice proiectului analizat se poate decide diminuarea cheltuielilor de la Cap.3 - Cheltuieli pentru proiectare sau neeligibilitatea dacă nu se dovedește o particularizare la specificul proiectului.

În cazul în care solicitantul realizează în regie proprie construcțiile în care va amplasa utilajele achiziționate prin investiția FEADR, cheltuielile cu realizarea construcției vor fi trecute în coloana „neeligibile”, solicitantul va prezenta Certificatul de urbanism și va întocmi Studiul de Fezabilitate.

Important!

În cadrul Studiului de Fezabilitate se vor regăsi obligatoriu următoarele elemente:

- **cheltuielile privind consultanța** - acestea sunt eligibile numai în cazul în care este menționat codul CAEN și datele de identificare ale firmei de consultanță menționate în Studiul de Fezabilitate;
- **devizul general și devizele pe obiect** care trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit și să poarte ștampila elaboratorului documentației;
- „**foaia de capăt**”, care conține semnăturile colectivului format din specialiști condus de un șef de proiect care a participat la elaborarea documentației și ștampila elaboratorului;
- detalierea **capitolului 3 pct. 3.3** – Cheltuieli pentru proiectare și inginerie și a **capitolului 5 – pct. 5.1** Organizare de șantier în ceea ce privește numărul de ore și tarifele aferente din care

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

rezultă valoarea totală per sub-capitol, pentru a putea fi verificate în etapa de achiziții și autorizare plăți;

- **părțile desenate din cadrul secțiunii B** (planuri de amplasare în zonă, planul general, relevee, secțiuni etc.), care trebuie să fie semnate, ștampilate de către elaborator în cartușul indicator;
- în cazul în care investiția prevede utilaje cu montaj, solicitantul este obligat să evidențieze montajul la **capitolul 4.2 Montaj utilaj tehnologic din Bugetul indicativ al Proiectului**, chiar dacă montajul este inclus în oferta/factura utilajului sau se realizează în regie proprie (caz în care se va evidenția în coloana „cheltuieli neeligibile”);
- **deize defalcate cu estimarea costurilor** (nr. experti, ore/expert, costuri/ora), pentru proiecte care propun prestarea de servicii. Pentru situațiile în care valorile sunt peste limitele prevăzute în baza de date a Agenției, sau sunt nejustificate prin numărul de experți, prin numărul de ore prognozate sau prin natura investiției, la verificarea proiectului, acestea pot fi reduse, cu informarea solicitantului.
- în cazul în care investiția cuprinde cheltuieli cu construcții noi sau modernizări, se va prezenta **calcul pentru investiția specifică** în care suma tuturor cheltuielilor cu construcții și instalații se raportează la mp de construcție.

În cazul proiectelor care prevăd modernizarea / finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente, la Studiul de Fezabilitate se atașează:

1b) **Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente**

și

1c) **Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.**

2.1 **Situațiile financiare** (bilanț – formularul 10, contul de profit și pierderi - formularul 20, formularele 30 și 40), precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația Financiară în care rezultatul operațional (rezultatul de exploatare din contul de profit și pierdere - formularul 20) să fie pozitiv (inclusiv 0).

În cazul în care solicitantul este înființat cu cel puțin doi ani financiari înainte de anul depunerii cererii de finanțare se vor depune ultimele doua situații financiare.

Excepție fac întreprinderile înființate în anul depunerii cererii de finanțare.

sau

2.2 **Declarație privind veniturile realizate din România în anul precedent depunerii proiectului**, înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200), însoțită de Anexele la formular în care rezultatul brut (veniturile să fie cel puțin egale cu cheltuielile) obținut în anul precedent depunerii proiectului să fie pozitiv (inclusiv 0).

și/sau

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

2.3 **Declarația privind veniturile din activități agricole** impuse pe norme de venit (formularul 221), document obligatoriu de prezentat la depunerea cererii de finanțare;

Sau

2.4 **Declarația de inactivitate** înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului.

Pot apărea următoarele situații:

- a) În cazul solicitanților înființați în anul depunerii proiectului, aceștia nu vor depune situațiile financiare.
- b) În cazul în care anul precedent depunerii cererii de finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional din contul de profit și pierdere sau rezultatul brut din cadrul formularului 200, care poate fi și negativ.
- c) În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului și au depus la Administrația Financiară Declarația de inactivitate (conform legii) în anul anterior depunerii proiectului, atunci la dosarul Cererii de Finanțare solicitantul va depune Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară.

Pentru întreprinderi familiale și întreprinderi individuale și persoane fizice autorizate:

Declarație specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului înregistrată la Administrația Financiară

3. Documente pentru terenurile și/sau clădirile aferente realizării investițiilor :

3.1 Pentru proiectele care presupun realizarea de lucrări de construcție sau achiziția de utilaje/echipamente cu montaj, se va prezenta înscrisul care să certifice, după caz:

a) Dreptul de proprietate privată

Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare ale unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum:

- Actele juridice translative de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc;
- Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțeala judiciară sau tranzacția;
- Actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de res-judecata, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc.
- Actele jurisdicționale, precum ordonanțele de adjudecare;

b) Dreptul de concesiune

Contract de concesiune care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

În cazul contractului de concesiune pentru cladiri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

În cazul contractului de concesiune pentru terenuri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice:

- suprafața concesionată la zi - dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces;

- situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul și-a respectat graficul de plată a redevenței și alte clauze.

c) Dreptul de superficie

Contract de superficie care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

Documentele de mai sus vor fi însoțite de:

Documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențe de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară din care să rezulte intabularea, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI), în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului).

3.2 Pentru proiectele care propun doar dotare, achiziție de mașini și/sau utilaje fără montaj sau al căror montaj nu necesită lucrări de construcții și/sau lucrări de intervenții asupra instalațiilor existente (electricitate, apă, canalizare, gaze, ventilație, etc.), se vor prezenta înscrisuri valabile pentru o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare care să certifice, după caz:

- a) dreptul de proprietate privată,
- b) dreptul de concesiune,
- c) dreptul de superficie,
- d) dreptul de uzufruct;
- e) dreptul de folosință cu titlu gratuit;
- f) împrumutul de folosință (comodat)
- g) dreptul de închiriere/locațiune.

De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locațiune/inchiriere, contract de comodat.

Definițiile drepturilor reale/ de creanță și ale tipurilor de contracte din cadrul acestui criteriu trebuie interpretate în accepțiunea Codului Civil în vigoare la data lansării prezentului ghid.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Înscrisurile menționate la punctul 3.2 se vor depune respectand una dintre cele 2 condiții (situații) de mai jos:

A. vor fi însoțite de:

-Documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI), în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului)

SAU

B. vor fi încheiate în formă autentică de către un notar public sau emise de o autoritate publică sau dobândite printr-o hotărâre judecătorească.

Atenție! Nu se acceptă documente cu încheiere de dată certă emise de către un notar public.

Atenție!

În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (gajat pentru un credit) se va depune acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului.

Clarificarea documentelor de proprietate de prezentat la depunerea Cererii de finanțare în cazul PFA, II, IF, care dețin în coproprietate soț/soție, terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice până la autorizarea conform OUG 44/2008:

“În cazul solicitanților Persoane Fizice Autorizate, Intreprinderi Individuale sau Intreprinderi Familiale, care dețin în proprietate terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice împreună cu soțul/soția, este necesar să prezinte la depunerea Cererii de Finanțare, documentul prin care a fost dobândit terenul de persoana fizică, conform documentelor de la punctul 3.1, cât și declarația soțului/soției prin care își dă acordul referitor la realizarea și implementarea proiectului de către PFA, II sau IF, pe toată perioada de valabilitate a contractului cu AFIR. Ambele documente vor fi încheiate la notariat în formă autentică.

Aceste documente vor fi adăugate la Cererea de Finanțare în câmpul “Alte documente”.

4. **Copia actului de identitate** pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/ administrator/ PFA, titular II, membru IF).

5. **Documente care atestă forma de organizare a solicitantului.**

5.1 **Hotărâre judecătorească** definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

5.2 **Act constitutiv** pentru Societatea cooperativă agricolă.

9. **Declarație privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii** (Anexa 6.1 din Ghidul solicitantului)

Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea.

10. **Declarație pe propria răspundere** a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de minimis (Anexa 6.2 din Ghidul solicitantului)

13. **Certificat de urbanism pentru investiția propusă prin proiect/ Autorizație de construire** pentru proiecte care prevăd construcții, însoțit, dacă este cazul, de actul de transfer a dreptului și obligațiilor ce decurg din Certificatul de urbanism și o copie a adresei de înștiințare.

14. **Aviz specific privind amplasamentul** și funcționarea obiectivului eliberat de ANT pentru construcția/modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice tip agro-pensiune sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008.

15. **Certificat de clasificare** eliberat de ANT pentru structura de primire turistică tip agro-pensiune sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008 (în cazul modernizării/extinderii).

16. **Declarație pe propria răspundere a solicitantului cu privire la neîncadrarea în categoria "firma în dificultate"**, semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea, conform legii.

Declarația va fi dată de toți solicitanții cu excepția PFA-urilor, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale și a societăților cu mai puțin de 2 ani fiscali.

17. **Declarație pe propria răspundere** a solicitantului ca nu a beneficiat de servicii de consiliere prin M 02 (Anexa 6.4 din Ghidul solicitantului)

18. **Cod unic de înregistrare APIA ;**

22. **Alte documente** (după caz).

22.1 **Declarație pe propria răspundere a solicitantului cu privire la raportarea platilor catre GAL**

Documentele trebuie să fie valabile la data depunerii Cererii de Finanțare, termenul de valabilitate al acestora fiind în conformitate cu legislația în vigoare.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

4.2 Documentele necesare LA CONTRACTARE

Solicitantul are obligația de a depune la Autoritatea Contractantă (OJFIR/ CRFIR), în termenele precizate mai jos, calculate de la data primirii notificării privind selectarea cererii de finanțare următoarele documente cu caracter obligatoriu:

6. Certificate de cazier judiciar: al solicitantului - persoană juridică și al reprezentantului legal-persoană fizică, (doc. 6.1 și 6.2 în Cererea de finanțare);

7. Certificate de atestare fiscală, atât pentru întreprindere cât și pentru reprezentantul legal, emise de către Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și, dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat. (doc. 7.1 și 7.2 în Cererea de finanțare)

Formatul documentelor poate fi vizualizat pe pagina de internet www.afir.info, secțiunea: Informații utile/ Protocoale de colaborare.

8. Document emis de ANPM, în conformitate cu Protocolul AFIR-ANPM-GNM.

11. Documente care dovedesc capacitatea și sursa de co-finanțare a investiției emise în original de către o instituție financiară (extras de cont și/ sau contract de credit), în termen de maxim 90 de zile de la primirea notificării privind selectarea Cererii de finanțare.

12. Adresă emisă de instituția financiară (bancă/trezorerie) cu datele de identificare ale băncii și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR). Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului.

19. Document emis de DSP județeană conform tipurilor de documente menționate în protocolul de colaborare dintre AFIR și Ministerul Sănătății;

20. Document emis de DSVSA, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info;

21. Certificat de cazier fiscal al solicitantului;

22. Declarație privind prelucrarea datelor cu caracter personal.

Atenție! Nedepunerea documentelor obligatorii în termenele prevăzute conduce la neîncheierea Contractului de Finanțare!

Mai mult, în cazul nedepunerii de către solicitanți a documentelor menționate mai sus (Proiectul Tehnic și dovada co-finanțării) în termenele menționate în cuprinsul notificării, în vederea încheierii Contractului de Finanțare, aceștia vor fi restricționați de a beneficia de finanțare FEADR până la sesiunea continuă a anului următor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Important! În cazul investițiilor care se realizează în baza Proiectului Tehnic, încheierea Contractului de Finanțare se va realiza pe baza bugetului rezultat în urma avizării achiziției serviciilor de proiectare.

4.3 LISTA ANEXELOR LA GHIDUL SOLICITANTULUI DISPONIBILE PE SITE-UL GAL

- + Cererea de Finanțare – Anexa 1;
- + Studiul de fezabilitate – Anexa 2;
- + Memoriu justificativ – Anexa 3 ;
- + Fișa Măsurii 03/6A – Anexa 4;
- + Angajament pe propria raspundere privind utilizarea cofinanțării private – Anexa 5 ;
- + Declarații pe propria răspundere – Anexa 6;
- + Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare prin Masura 03/6A – Anexa 7;
- + Lista zonelor cu destinații eco-turistice – Anexa 8 ;
- + Lista zonelor cu potențial turistic ridicat – Anexa 9 ;
- + Instrucțiuni de evitare condiții artificiale – Anexa 10 ;
- + Lista ariilor naturale protejate – Anexa 11.

4.4 DICȚIONAR DE TERMENI

Achiziție simplă – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte / conform bazei prețuri de referință publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PNDR, a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui contract de achiziție.

Achiziție complexă care prevede construcții montaj – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj și/ sau lucrări de construcții și instalații și servicii prin atribuirea unui contract de achiziție.

Activitate agricolă conform cu prevederile art. 4(1)(c) din Reg. 1307/2013 înseamnă după caz:

- producția, creșterea sau cultivarea de produse agricole, inclusiv recoltarea, mulgerea, reproducerea animalelor și deținerea acestora în scopuri agricole;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

- menținerea unei suprafețe agricole într-o stare care o face adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, fără nicio acțiune pregătitoare care depășește cadrul metodelor și al utilajelor agricole uzuale, cu respectarea normelor de ecocondiționalitate, sau
- efectuarea unei activități minime pe suprafețele agricole menținute în mod obișnuit într-o stare adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, pe terenul arabil prin îndepărtarea vegetației prin lucrări de cosit sau discuit sau prin erbicidare cel puțin o dată pe an, iar pe pajiștile permanente, prin pășunat cu asigurarea echivalentului unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează sau un cosit anual, în conformitate cu prevederile legislației specifice în domeniul pajiștilor. În cazul pajiștilor permanente, situate la altitudini de peste 1800 m, menținute în mod natural într-o stare adecvată pentru pășunat, activitatea minimă constă în pășunat cu asigurarea unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează.
- în cazul viilor și livezilor activitatea agricolă minimă presupune cel puțin o tăiere anuală de întreținere și cel puțin o cosire anuală a ierbii dintre rânduri sau o lucrare anuală de întreținere a solului.

Activitate complementară – reprezintă activitatea care se desfășoară în scopul completării/dezvoltării/optimizării activității principale sau activității de bază a solicitantului (pentru care are codurile CAEN autorizate), desfășurată de acesta anterior depunerii proiectului.

Activitate meșteșugărească - producerea și comercializarea produselor care păstrează specificul execuției manuale și artizanat, prestarea serviciilor care presupun un număr mai mare de operații executate manual în practicarea lor sau au ca scop promovarea meșteșugurilor, a meseriilor, a produselor și serviciilor cu specific tradițional (exemple: sculptura, cioplitul sau prelucrarea artistică a lemnului, confecționarea instrumentelor muzicale, împletituri din fibre vegetale și textile, confecționarea obiectelor ceramice, grafică sau pictură, prelucrarea pielii, metalelor, etc);

Activități productive – activități în urma cărora se realizează unul sau mai multe produse pentru care prelucrarea s-a încheiat, care au parcurs în întregime fazele procesului de producție și care sunt utilizate ca atare, fără să mai suporte alte transformări, putând fi depozitate în vederea livrării sau expediate direct clienților: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, producere de combustibil din biomasă în vederea comercializării; producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea propriei activități, ca parte integrantă a proiectului, etc.

Activități turistice - servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement și alimentație publică;

Activități/servicii de agrement – ansamblul mijloacelor, echipamentelor, evenimentelor și activităților oferite de către unitățile de cazare sau unitățile specializate, capabile să ofere turiștilor o stare de bună dispoziție, de plăcere sau relaxare (ca de exemplu: bird-watching, echitație, schi, yachting, etc)

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Beneficiar – persoană juridică /persoană fizică autorizată /întreprindere individuala/ întreprindere familială care a încheiat un contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR.

Cererea de Finanțare – reprezintă solicitarea depusă de potențialul beneficiar în vederea obținerii finanțării nerambursabile;

Contribuția privată – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre co-finanțarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuția privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară fie din credit bancar în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit bancar.

Co-finanțarea publică – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României.

Data acordării ajutorului de minimis – data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil;

Eligibil – reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;

Evaluare – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii condițiilor minime pentru acordarea sprijinului și pentru selectarea proiectului, în vederea contractării;

Exploatația agricolă - este o unitate tehnico-economică ce își desfășoară activitatea sub o gestiune unică și are ca obiect de activitate exploatarea terenurilor agricole și/sau activitatea zootehnică.

Fermier înseamnă o persoană fizică sau juridică (de drept public sau privat) sau un grup de persoane fizice sau juridice indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin în temeiul legislației naționale, a cărei exploatare se situează pe teritoriul României și care desfășoară o activitate agricolă.

Fișa măsurii – descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului;

Furnizare de servicii – servicii medicale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

informatic; servicii tehnice, administrative, transport rutier de mărfuri în contul terților, alte servicii destinate populației din spațiul rural, etc.

Gospodărie agricolă - totalitatea membrilor de familie, a rudelor sau a altor persoane care locuiesc și gospodăresc împreună, având buget comun, și care, după caz, lucrează împreună terenul sau întrețin animalele, consumă și valorifică în comun produsele agricole obținute.

Gospodăria poate fi formată și dintr-un grup de două sau mai multe persoane între care nu există legături de rudenie, dar care declară că, prin înțelegere, locuiesc și se gospodăresc împreună

Industria creative - acele activități economice care se ocupă de generarea sau exploatarea cunoștințelor și informației (crearea de valoare economică (profit) prin proprietate intelectuală). Alternativ, sunt denumite industrii culturale sau domenii ale economiei creative: publicitatea, arhitectura, arta, meșteșugurile, design-ul, moda, filmul, muzica, artele scenei, editarea (publishing), cercetarea și dezvoltarea, software-ul, jocurile și jucăriile, TV & radio, jocurile video.

Întreprindere - orice entitate care desfășoară o activitate economică pe o piață, indiferent de forma juridică, de modul de finanțare sau de existența unui scop lucrativ al acesteia;

Întreprindere în activitate - întreprinderea care desfășoară activitate economică și are situații financiare anuale aprobate corespunzătoare ultimului exercițiu financiar încheiat;

Întreprindere în dificultate - o întreprindere care se află în cel puțin una din situațiile următoare:

i. În cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată (altă decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăți menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE (1), iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar.

ii. În cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății (altă decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății” se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

iii. Atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi.

iv. Atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.

Întreprindere unică – în conformitate cu prevederile art.2 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.1.407/2013 include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

- i. o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociațiilor unei alte întreprinderi;
- ii. o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;
- iii. o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;
- iv. o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociațiilor întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, cu una sau mai multe întreprinderi, relațiile la care se face referire la punctele i-iv sunt considerate întreprinderi unice.

Investiția nouă - cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, echipamente și/sau dotari, care se realizează pentru construcții noi sau pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația sau pentru construcții aparținând întreprinderilor cărora li s-au retras autorizațiile de funcționare și nu-și schimbă destinația inițială.

Modernizarea – cuprinde achiziția de echipamente și/sau dotari sau lucrările de construcții și instalații privind re tehnologizarea, reutilarea și refacerea sau extinderea construcțiilor aferente întreprinderilor în funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile, fără modificarea destinației inițiale.

Pensiune agroturistică - o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcționând în locuințele cetățenilor sau în clădire independentă, care asigură în spații special amenajate cazarea turiștilor și condițiile de pregătire și servire a mesei, precum și posibilitatea participării la activități gospodărești sau meșteșugărești.

Perioada de implementare – reprezintă perioada de la semnarea contractului de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată.

Perioadă de derulare a proiectului - reprezintă perioada de la semnarea contractului de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Prag minim - reprezintă punctajul minim sub care un proiect eligibil nu poate intra la finanțare.

Produsele și serviciile meșteșugărești, de mică industrie și artizanale - sunt produsele și serviciile executate de meșteșugari și artizani în serie mică sau unicat, fie complet manual, fie cu ajutorul uneltelor manuale sau chiar mecanice, atât timp cât contribuția manuală a meșteșugarului sau artizanului rămâne componentă substanțială a produsului finit, fiind caracterizate prin faptul că:

- sunt produse fără restricții privind cantitatea și folosind materiale brute, neprelucrate, apelând în general la resursele naturale;
- natura specială a produselor meșteșugărești și artizanale derivă din trăsăturile lor distinctive, care pot fi: artistice, creative, culturale, decorative, tradiționale, simbolice și semnificative din punct de vedere comunitar și religios;
- cuprind o arie largă de obiecte și activități, care valorifică tehnicile, materiile prime, formele și ornamentele tradiționale, precum și ale creației populare din diferite genuri;
- produse și servicii cu valoare artistică, dar și utilitară, care păstrează specificul execuției manuale și tradiționale.
- produsele de artă populară - sunt produsele realizate de creatorii și meșterii populari, care păstrează caracterul autentic și specificul etnic și/sau cultural al unei anumite zone.

Proiecte neconforme - proiectele al căror punctaj rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât pragul de calitate lunar/trimestrial corespunzător sau proiectele încadrate greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsuri/sub-măsuri/ componentă (alocare distinctă).

Reprezentant legal – reprezentant al proiectului care depune cererea de finanțare și în cazul în care cererea de finanțare va fi selectată, semnează Contractul de Finanțare și care trebuie să aibă responsabilități și putere decizională din punct de vedere financiar în cadrul societății;

Solicitant – persoană fizică autorizată sau juridică, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;

Spațiul rural - totalitatea comunelor la nivel de unitate administrativ-teritorială, comuna fiind cea mai mică unitate administrativ-teritorială, nivel NUTS 5. Având în vedere legislația națională - Legea 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului național de planificare teritorială, spațiul rural este reprezentat de totalitatea comunelor cu satele componente.

Sprijin nerambursabil – reprezintă suma alocată proiectelor, asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României.

Tehnologia informației sau/ și Tehnologia informației și a comunicațiilor abreviat (cel mai adesea IT) TI respectiv TIC, este tehnologia necesară pentru prelucrarea (procurarea, procesarea, stocarea, convertirea și transmiterea) informației, în particular prin folosirea computerelor pe multiple domenii legate de date și informații, cum ar fi: procesoare, calculatoare, hardware și

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

software, limbaje de programare, structuri de date și altele (managementul datelor, construcția de hardware pentru calculatoare, proiectarea de software, administrarea sistemelor informaționale).

Valoare eligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de co-finanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului.

Valoarea neeligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului.

Valoare totală a proiectului – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări.

4.5 ABREVIERI

AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale – instituție publică subordonată MADR care derulează FEADR;

AM – PNDR – Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală;

ANT – Autoritatea Națională pentru Turism;

CRFIR - Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a AFIR (la nivel național există 8 Centre Regionale).

FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune;

GAL – Grup de Acțiune Locală;

MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

OJFIR – Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii Județene);

PNDR – Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat FEADR și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;

4.6 LEGISLAȚIE EUROPEANĂ ȘI NAȚIONALĂ APLICABILĂ

Legislația europeană

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1310/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește resursele și repartizarea acestora pentru anul 2014 și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului și a Regulamentelor (UE) nr. 1307/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1308/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește aplicarea acestora în anul 2014, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis Text cu relevanță pentru SEE, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea, cu modificările și completările ulterioare

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 908/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, normele referitoare la controale, valorile mobiliare și transparența, cu modificările și completările ulterioare.

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

Legislația națională

Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale;

Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr 82/ 1991 a contabilității – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar;

Legea nr. 36/1999 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură;

Legea nr. 571/ 2003 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 346/ 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare

Legea 566/2004 a cooperăției agricole, cu modificările și completările ulterioare;

Legea 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, cu modificările și completările ulterioare;

Legea 85/2006 privind procedura insolvenței, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/ 2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare;

OUG nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național aprobată prin Legea 190/2009.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

OUG nr. 6/2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/ 2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;

OG 124/1998 privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale;

Ordonanța Guvernului nr. 27/ 2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 92/ 2003 privind Codul de procedură fiscală - Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții;

Hotărârea Guvernului nr. 218/2015 privind registrul agricol pentru perioada 2015-2019, cu modificările și completările ulterioare;

HG nr. 226/ 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare; **Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 2371/2007** pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

Ordin 17/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare și controlul oficial al unităților în care se desfășoară activități de asistență medical-veterinară.

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 858/ 2008 privind depunerea declarațiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 3512/ 2008 privind documentele financiar-contabile, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul președintelui Autorității Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 16/ 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MADR nr. 22/ 2011 privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de politica agricolă comună, cu modificările și completările ulterioare;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Ordinul nr. 65/2013 cu modificările și completările ulterioare al ANT privind Norme de clasificare a structurilor de turism;

Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 65/ 2015 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul președintelui ANT nr. 221/2015 pentru modificarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism nr. 65/2013 ;

Ordinul MADR nr.1731/2015 privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole" ;

Ordinul MADR nr. 2243/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2014-2020;

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, aprobat prin Decizia Comisiei de punere în aplicare nr. C(2016) 862/ 09.02.2015;

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 2371/ 2007 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

Avizul Consiliului Concurenței nr. 7622 din 03.07.2015 privind proiectul Schemei de ajutor de minimis pentru sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole;

4.7 GAL IN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ

Fiecare cetățean al României, precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de finanțare a sub-măsurilor din cadrul PNDR, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală.

GAL vă stă la dispoziție de luni până vineri între orele 8:00 și 16:00 pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a PNDR, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea PNDR.

Experții GAL vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene.

Însă, nu uitați că experții GAL nu au voie să vă acorde consultanță privind realizarea proiectului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

GAL vă poate acorda informațiile necesare pentru a solicita finanțarea proiectului dumneavoastră.

Dacă doriți să obțineți informații sau considerați că sunteți defavorizat în accesarea fondurilor europene, spuneți-ne!

Comuna Vorona, județul Botoșani

www.valeasiretuluidesus.ro

0231 – 588.743

Echipele GAL vă poate ajuta ori de câte ori aveți o plângere, o reclamație sau o petiție privind o situație care intră în aria de competență a GAL.

Pentru a reclama o anumită situație sau pentru a sesiza eventuale neregularități, informați-ne în scris. Trebuie să țineți cont că pentru a putea demara investigațiile și aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conțină informații concrete, verificabile, precum și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare.

Pentru a afla detalii privind condițiile și modalitatea de accesare, fondurile disponibile precum și investițiile care sunt finanțate prin FEADR, consultați acest Ghid. Dacă doriți informații suplimentare, echipa GAL vă stă la dispoziție, atât la sediul din comuna Vorona, județul Botoșani, cât și la telefon/fax 0231-588.743 și la adresa de e-mail valeasiretuluidesus@gmail.com.

* * *